

Hazırlayan: Emrullah Okur
ORSAM Asistanı

Ortadoğu Güncesi

21 TEMMUZ-20 AĞUSTOS 2010

Ortadoğu Analiz
Eylül'10 Cilt 2 - Sayı 21

Ortadoğu Güncesi

21 Temmuz: Türkiye'nin Şam Büyükelçiliği'nde İrakie Listesi lideri İyad Allavi ile görüşen Dışişleri Bakanı Ahmed Davutoğlu, daha sonra Iraklı Şii Lider Mukteda el Sadr ile bir araya gelerek Irak'ta hükümet kurulması çalışmalarını hakkında görüş alışverişinde bulundu.

21 Temmuz: Almanya Başbakanı Angela Merkel, İsrail ile Filistinliler arasında barışın sağlanması için iki devletli çözümden yana olduğunu söyledi.

22 Temmuz: Yemen'in güneyinde askeri konvoyla düzenlenen saldırıda 5 asker ölüyor, kuzeyde Şii militanlarla çıkan çatışmalarda 19 kişinin yaşamını yitirdiği bildirildi.

22 Temmuz: Filistin Yönetimi Devlet Başkanı Mahmud Abbas, İsrail ile doğrudan görüşmelere karşı olmadıklarını, ancak önemli konularda bir ilerleme sağlanması gerektiğini belirtti.

23 Temmuz: İsrail, Gazze'ye yardım götürürken 31 Mayıs'ta baskın düzenleyerek el koyduğu 3 Türk gemisini serbest bırakma kararı aldı.

23 Temmuz: BM İnsan Hakları Komisyonu, İsrail'in Gazze'ye yardım götüren gemilere saldırmasıyla ilgili soruşturmayı yürütecek uluslararası uzmanlardan oluşan ekibi atadı.

24 Temmuz: İran yönetimi, nükleer programını nedeniyle İran'a karşı alınan BM yaptırımlarını uygulayacak ülkelerle ticari ilişkilerini kesmeye hazırlanıyor.

25 Temmuz: Eski CIA Başkanı Michael Hayden, İran'a askeri hareketin "her zamankinden daha muhtemel" görüldüğünü söyledi.

25 Temmuz: İran Dışişleri Bakanı Manučeher Muttaki, Türkiye ve Brezilya'nın istemeleri durumunda İran'ın Viyana Grubu ile yapacağı görüşmelere katılabileceğini söyledi.

26 Temmuz: Avrupa Birliği, İran'ın dış ticaret, mali hizmetler ve enerji sektörlerini hedef alacak yeni yaptırım paketini resmen uygulamaya koymak üzere toplandı.

26 Temmuz: İrakie Listesi lideri İyad Allavinin ofisinin yakınında bombalı bir araçla düzenlenen saldırıda 13 kişi yaralandı.

26 Temmuz: Irak'ın Kerbela kenti yakınındaki çifte bombalı saldırıda 25 kişi öldü, 54 kişi yaralandı.

26 Temmuz: ABD'li yetkililerin, Filistin lideri Mahmud Abbas'a, Filistin devletinin kurulması konusunda Başkan Barack Obama'nın yardımını istiyorsa, biran evvel İsrail ile doğrudan görüşmelere başlaması gerektiğini ilettiği bildirildi.

27 Temmuz: Brezilya ile Türkiye'nin İran'la vardıkları "nükleer takas" anlaşmasından tatmin olmayan AB, İran'a yönelik yeni müeyyideler paketini onayladı.

27 Temmuz: MOSSAD Başkanı Meir Dagan'ın, İran konusunda müzakerelerde bulunmak amacıyla Suudi Arabistan'ı gizlice ziyaret ettiği öne sürüldü.

27 Temmuz: İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, ABD'nin gelecek 3 ay içinde Ortadoğu'da en az iki ülkeye askeri saldırı düzenleyeceğini öne sürdü.

27 Temmuz: İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, ülkesinin nükleer müzakerelere Eylül ayında yeniden başlamaya hazır olduğunu belirtti ve Türkiye ile Brezilya'nın da görüşmelere dahil edilmesini istedi.

28 Temmuz: Akdeniz'de geçen yıl bulunan iki doğalgaz kaynağının Lübnan ve İsrail arasında çatışmaya yol açması ihtimali olduğu belirtildi. Lübnan, İsrail'in doğalgaz çıkarma faaliyetlerini kendi karasularına doğru genişlettiğini ve buna karşılık vereceğini söyledi.

Ortadoğu Güncesi

29 Temmuz: Eski Lübnan Başbakanı Fuad Sinyora, her şeye rağmen Türkiye'nin İsrail'le ilişkilerini sürdürmesi ve bunu çözüm lehine kullanmasının Arapların lehine olduğunu söyledi. Fuad Sinyora, İran'ın agresif politikaları karşısında tedirginlik yaşayan Araplar için Türkiye'nin dengeleyici bir rolü olduğunu söyledi. İran'ın dünyayla ve bölgeyle ters düşerek çizgiyi aştığını dile getirdi.

29 Temmuz: Irak Dışişleri Bakanı Hoşyar Zebari, yeni hükümetin kurulamamasının Irak'ı güç duruma düşürdüğünü ve uzun vadedeki kararları engellediğini söyledi.

30 Temmuz: Lübnan Cumhurbaşkanı Mişel Süleyman, Suudi Arabistan Kralı Abdullah ve Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esad ile tarihi bir zirvede Beyrut'ta biraraya geldi.

31 Temmuz: Suriye'nin Arap Birliği Daimi Temsilcisi Yusuf Ahmet, İsrail ve Filistin arasında doğrudan görüşmelerin başlatılması girişimini İsrail'e sunulmuş bir hediye olarak değerlendirdi.

31 Temmuz: ABD Başkanı Barack Obama'nın, Filistin lideri Mahmud Abbas'ı, İsrail ile doğrudan görüşmeleri başlatmazsa, ABD-Filistin ilişkilerinin zarar görebileceği konusunda uyardığı bildirildi.

1 Ağustos: Filistinli Başmüzakereci Saib Erekat, Filistin yönetiminin ABD Başkanı Barack Obama hükümetine, tüm önemli konuları içeren geniş kapsamlı bir barış planı sunduğunu söyledi.

1 Ağustos: Irak Ulusal İttifakı, Başbakan Nuri El Maliki'nin ikinci dönem görevde kalmasını reddetti ve Maliki'nin partisi yeni bir aday belirleyene kadar hükümet kurma çalışmaları durdu.

1 Ağustos: Gazze Şeridi'nde fiili yönetimi elinde bulunduran HAMAS, İsrail'in askeri saldırılarındaki son tırmanıştan Arap Birliği'nin sorumlu olduğu iddiasında bulundu.

2 Ağustos: ABD Genelkurmay Başkanı Oramiral Michael Mullen, ABD'nin İran'a karşı bir saldırı planı bulunduğunu, ancak saldırının pek de iyi bir fikir olmadığını düşündüğünü söyledi.

2 Ağustos: İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, ABD Başkanı Barack Obama ile yüz yüze diyalog önerisinde bulundu.

2 Ağustos: ABD Başkanı Barack Obama, daha önce söz verdiği tarihe bağlı kalarak, Irak'taki Amerikan muharip askerlerinin ay sonuna kadar bu ülkeden çekilmiş olacağını söyledi.

2 Ağustos: ABD Dışişleri Bakanlığı, İsraililerle Filistinlilerin doğrudan barış görüşmelerine geçme zamanının geldiğini belirtti.

3 Ağustos: Irak'ta 7 Mart'ta yapılan genel seçimleri kazanan El Irakiye listesi lideri İyad Allavi, Irak Kürt Bölgesel Yönetimi Başkanı Mesud Barzani ile kurulacak yeni Irak hükümeti konusunda bir görüşme yaptı.

3 Ağustos: İsrail-Lübnan sınırında patlama sesleri duyulduğu bildirildi. İsrail radyosu, İsrail ve Lübnan ordularının birbirlerine ateş açtığını duyurdu.

3 Ağustos: Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esad, İsrail'le Lübnan arasındaki sınır çatışmalarının ardından Lübnanlı mevkidaşı Mişel Süleyman'ı aradı. Esad'ın "İsrail'in alçak saldırısı karşısında Lübnan'ın yanındayız" dediği belirtildi.

3 Ağustos: ABD, Lübnan-İsrail sınırındaki çatışmadan had safhada kaygı duyduğunu belirterek, taraflardan azami itidal göstermelerini istedi.

4 Ağustos: Suriye Cumhurbaşkanı Beşşar Esad, İsrail'in bölgede neden olduğu istikrarsızlığı, bölge ülkelerinin kalkınmasını olumsuz etkilediğini söyledi.

5 Ağustos: Farsça konuşan ülke liderleri İran'ın

Ortadoğu Güncesi

başkenti Tahran'da bir araya geliyor. İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad'ın ev sahipliğinde yapılan toplantıya; Tacikistan Devlet Başkanı İmamali Rahman ve Afganistan Devlet Başkanı Hamid Karzai katılıyor.

5 Ağustos: İsrail'in Batı Şeria topraklarındaki faaliyetlerle ilgili Sivil Yönetimi, Batı Şeria'daki Yahudi yerleşimlerinde inşaat yasağı sırasında ahsaptan yapılan, aralarında bir sinagogun da bulunduğu 6 yapıyı yıktı.

5 Ağustos: İsrail'in 31 Mayıs'ta Gazze'ye yardım götürürken baskın düzenlediği ve el koyduğu Mavi Marmara gemisi Hayfa limanından Türkiye'ye doğru hareket etti.

6 Ağustos: Suriye Dışişleri Bakanı Velid Muallim, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği ve çeşitli kurumlarına gönderdiği mektuplarda, İsrail'in kendini uluslararası yasaların üstünde görmeye devam etmesi halinde, Ortadoğu'daki durumun daha da kötüleşeceğini belirtti.

8 Ağustos: ABD, nükleer programı nedeniyle İran'a yönelik başlatılan yaptırımların, tam bir ambargo olmadığını belirterek, Tahran'ın komşularıyla yasal ticaret yapması konusunda bir sakinca bulunmadığını duyurdu.

8 Ağustos: Türkiye'nin, 2008'deki kanlı Gazze saldırılarının ardından İsrail-Suriye barış görüşmelerinden çekilmesinin ardından arabuluculuk rolüne soyunan Fransa ilk somut adımı attı ve bir arabulucu atadı.

9 Ağustos: Irak'ta Amerikan güçlerinin, tüm muharip görevlerini Irak güvenlik güçlerine bırakmasının hemen ardından ardı ardına patlamalar meydana geldi.

9 Ağustos: Hizbullah Genel Sekreteri Nasrallah, eski Başbakan Hariri'nin öldürülmesinden İsrail'i sorumlu tuttu.

10 Ağustos: Mart ayından Irak parlamento seçimlerinden ikinci çıkan Kanun Listesi lideri Başbakan Nuri el Maliki, Kürt Bölgesel Yönetimi Başkanı Mesud Barzani'yi ziyaret etti.

10 Ağustos: Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas, yerleşim birimleri inşasının tamamen durdurulmasını öngören Ortadoğu Dörtlüsü'nün kararları temelinde İsrail ile doğrudan görüşmeye hazır olduklarını söyledi.

10 Ağustos: ABD, Lübnan ordusuna yardımı keserken, İran yardım önerisinde bulundu.

11 Ağustos: İsrail Cumhurbaşkanı Şimon Peres, İsrail'in Gazze Şeridi'ne girmeye niyeti olmadığını belirtti.

12 Ağustos: İsrail, Batı Şeria'ya uyguladığı ablukayı Ramazan ayı boyunca az da olsa hafifletme kararı aldı.

12 Ağustos: İranlı muhalefet liderlerinden Mehdi Kerrubi, İran'a karşı uygulanan uluslararası yaptırımların İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad yönetimini güçlendirdiğini söyledi.

16 Ağustos: İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, Yunanistan Başbakanı Yorgo Papandreu'ya iade-i ziyarette bulunacağı açıklandı. Netyanyahu ve Papandreu'nun ikili ilişkiler, Ortadoğu, Doğu Akdeniz ve uluslararası konuları masaya yatırmaları bekleniyor.

16 Ağustos: İran Atom Enerjisi Kurumu Başkanı Ali Ekber Salihi, ülkede 10 yeni nükleer zenginleştirme tesisini inşa etmek için konum tespit çalışmalarının tamamlandığını açıkladı.

16 Ağustos: İran, ABD'nin savaşı başlatan taraf olabileceğini, ancak savaşın bitirilmesine bu ülkenin karar veremeyeceğini belirtti.

Ortadoğu Güncesi

17 Ağustos: Irak'ın başkenti Bağdat'ta düzenlenen intihar saldırısında ölü sayısının 51'e yükseldiği bildirildi.

17 Ağustos: ABD'nin Birleşmiş Milletler eski Daimi Temsilcisi John Bolton, İsrail'in "İran'ın Buşehr'deki nükleer santralini vurmak ve Tahran yönetiminin nükleer silah edinmesini engellemek için 8 günü olduğunu" söyledi.

17 Ağustos: Lübnan parlamentosu, ülkedeki Filistinli mültecilere ilk kez her türlü meslekte çalışma hakkını tanıyan bir yasa tasarısını onayladı.

17 Ağustos: Lübnan'ın eski Başbakanı Refik Hariri'ye 2005'te düzenlenen suikastta İsrail'in parmağı olduğunu ileri süren Hizbullah'ın delilleri, Lübnan tarafından, ilgili BM mahkemesine sunuldu.

18 Ağustos: ABD'nin, Suudi Arabistan'a 60 milyar dolarlık silah satışına hazırlandığı bildirildi.

19 Ağustos: Ülkesindeki muharip Amerikan birliklerinin çekildiği bir dönemde açıklama yapan Irak Dışişleri Bakanı Hoşyar Zebari, ABD Başkanı Barack Obama ve Türkiye'nin Irak başta

olmak üzere Ortadoğu politikasının "endişe verici olduğunu" söyledi.

19 Ağustos: Yemen, El Kaide terör örgütünün aranan üst düzey üyelerinden birisinin teslim olduğunu bildirdi.

20 Ağustos: Irak'ı 7,5 yıldır işgal altında tutan ABD, bu ülkedeki son muharip birliğini de çektiğini duyurdu. 56 bin kişilik Amerikan kuvveti ise savunma ve Irak birliklerini eğitime amacıyla ülkede kalmaya devam edecek.

20 Ağustos: Birleşmiş Milletler (BM) tarafından yapılan bir çalışmada, İsrail'in Gazze'de sivil halka kara ve denizde getirdiği kısıtlamaların etkileri ele alındı ve bu kısıtlamaların derhal kaldırılması istendi.

20 Ağustos: ABD, AB, Rusya ve BM'den oluşan Ortadoğu Dörtlüsü'nün, İsrail ve Filistin yönetimi arasında doğrudan görüşmelere geçilmesi için tarafları 2 Eylül'de Washington'a davet edeceği bildirildi.

20 Ağustos: ABD, AB, Rusya ve BM'den oluşan Ortadoğu Dörtlüsü'nün, İsrail ve Filistin Yönetimi arasında doğrudan görüşmelere geçilmesi yönündeki çağrısına HAMAS tepki gösterdi. ■